

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ F. COPPÉ

ΕΝΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

Οί λίγοι κάτοικοι της μικράς κοινότητας του προαστίου Μαρσώ δεν ήταν και τόσο θρησκόι. Τις Κυριακές, την ώρα της λειτουργίας καμιά είκοσαριά χωρικοί και μερικές υπηρέτριες αποτελούσαν σχεδόν πάντα όλο το εκκλησίασμα.

Ο εφημέριος παπά-Φαμπέ, αν και ήταν σχεδόν βέβαιος πως σπάνιες φορές θάρρισε κανέναν να τον περιμένει για να εξομολογηθῆ, ἐν τούτοις τακτικά κάθε Τρίτη, Πέμπτη και Σάββατο πήγαινε στις 7 το βράδυ στο εκκλησάκι του Αγ. Ιωάννου.

Μιά βραδεία τὸν τελευταίο χειμῶνα, ὁ παπά-Φαμπέ ἀνέβαινε με κόπο τὸν δρόμο γιὰ νὰ πῆ τὴν συνηθισμένη του ὡρα σὲν ἐκκλησία καὶ σχεδὸν βέβαιος πὼς ὁ κόπος του πῆγαινε χαμένος λυπότανε ἀπὸ μέσα του γιὰ τὴν ὀμορφὴ φωτιά που ἄφηνε σὸ μικρὸ του διαμέρισμα. Ἄλλὰ ἦταν Σαββατόβραδο, ἡμέρα που οἱ γρηγοῦλες πῆγαιναν κάποτε νὰ ζητήσουν συγχώρησι γιὰ νὰ μεταλάβουν τὴν ἄλλη μέρα καὶ δὲν μπορούσε νὰ λείψῃ ἀπὸ τὸ καθήκον του.

Ὁ παπά-Φαμπέ μπῆκε στὴν Ἐκκλησία, ἔβρεξε τὰ δύο του δάχτυλα σὸ ἅγιαστήρι, ἐσταυροκοπήθηκε, ἔκανε μιά μετάνοια μπροστὰ στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ διευσθύθηνα στὸ προσευχητήριό του. Ὁ κόπος του δὲν πῆγε στὰ χαμένα· κάποιος τὸν περίμενε γιὰ νὰ εξομολογηθῆ.

Πράγμα πολὺ σπάνιο καὶ ἐξαιρετικό γιὰ τὴν ἐνορία· ἐκεῖνος που τὸν περίμενε δὲν ἦταν γυναίκα, ἦταν ἄνδρας.

Κάτω ἀπὸ τὸ κόκκινο φῶς τοῦ κανδηλιῦ που ἦταν κρεμασμένο ἀπὸ τὸν τροῦλο τῆς ἐκκλησίας, ὁ παπά-Φαμπέ διέκρινε τὴν κοινή μπλοῦζα καὶ τίς πατουχῆς με τὰ χονδρὰ καρφιά τοῦ ἀνθρώπου που ἦταν γοατικὸς, πράγμα που τὸν ἔκανε νὰ σκεφθῆ πὼς θάταν κανένας ἐργατικὸς που εἶχε διατηρήσει μέσα σου τὴν πίστι τοῦ χωρικοῦ καὶ τίς καλὲς θρησκευτικὲς συνήθειες.

Ὁ παπάς μπῆκε ἤσυχα-ἤσυχα σὸ ἐξομολογητήριό του καὶ ἀφοῦ τριβῆξε μιά πρέζα ταμπάκο, ἀνοίξε χωρὶς καμιά συγκίνησι τὴν μικρὴ κουρτίνα ἀπὸ πράσινο σέρφ, που ἔκλεινε τὴν θυρίδα.

— Κύριε εφημέριε... ἐτραυλίσε μιά φωνὴ ἔντονη που προσπαθοῦσε νὰ μιλῆσι σιγά.

— Δὲν εἶμαι εφημέριος τέκνον μου... λέγε με «πάτερ μου».

Ὁ ἄνθρωπος ἐπέβλεψε ἀργὰ - ἀργὰ τὴν προσευχὴ του που με κόπο

τοῦρχόντανε στὴν μνήμη, ἔπειτα ἐπανελάβην ὑπόκωφα.

— Κύριε εφημέριε .. ὄχι...πάτερ μου... Ἐπὶ τέλους συγχωρήσατε ἂν δὲν μιλῶ ὅπως πρέπει, ἀλλὰ ἔχω νὰ ἐξομολογηθῶ εἴκοσι χρόνια ναι, ἀπὸ τότε που ἔφυγα ἀπὸ τὸ χωριό... Ἔχετε τί θὰ πῆ, ἕνας ἄνθρωπος μέσα στὸ Παρίσι... Καὶ ἔπειτα δὲν ἦμουνα καὶ κακὸς καὶ ἔλεγα μέσα μου : Ὁ καλὸς θεὸς πρέπει νὰνε ἕνα καλὸ παιδί. Ἄλλὰ σὴν ἡμέρα εἰσινο που ἔχω στὴ συνειδησί μου εἶνε πολὺ βαρὺ, ὅτε νὰ μπορῶ νὰ μὴ τὸ σηκῶνω μοναχὸς μου καὶ πρέπει νὰ μ' ἀκούσατε κ. εφημέριε... Ἐσκότωσα ἕναν ἄνθρωπο !...

Ὁ παπάς κήδεξε ἀπάνω σὸ κἀθισμά του. Φωνῆς ! Ἐδῶ δὲν ἐπρόκειτο περὶ φλυαριῶν γυναικείων που τίς ἀκουε ἀφηρημένα καὶ τίς συγχωροῦσε προκαταβολικῶς... Φωνῆς !... Τὸ μετῶπο αὐτὸ που ἦταν τόσο κοντὸ με τὸ δικὸ του, εἶχε σχεδιάσει μέσα του τὴν διάπραξη ἐνὸς ἐγκλήματος. Τὰ χέρια αὐτὰ που ἦταν ἀκονισμένα σὸ ἐξομολογητήριό του, ἴσως ἦταν ἀκόμα αἰματοβαμένα ! Στὴν ταραχὴ του που ἦταν ἀνακατωμένη καὶ με φρίκη, ὁ παπά - Φαμπέ δὲν ἤθε νὰ πῆ παρα λόγια μηχανικά.

— Ἐξομολογήτου τέκνον μου... Ἡ εὐσπλαχνία τοῦ θεοῦ εἶνε ἀπειρη !...

— Ἀκούσατε λοιπὸν ὅλη τὴν ἱστορία, εἶπεν ὁ ἄνθρωπος με ἕναν τόνο που ἔδειχνε μιά βαθειὰ λύπη. Εἶμαι χριστῆς καὶ ἦλθα σὸ Παρίσι πρὸ εἴκοσι χρόνων με ἕναν παιδικὸ μου φίλο... Καθίσαμε μαζί σὸ ἴδιο σπίτι ἡμαστὰν σάν ἀδελφία... τὸν ἔλεγον Φίλιππο... ἔμένα με λένε Γάκωβο... Ἐκεῖνος ἦταν ψηλὸς καὶ ὀμορφος, ἐγὼ ἦμουνα κακορπισσάμενος. Κανένα ἐργάτη; δὲν ἦταν καλλίτερος ἀπ' αὐτόν, ἐνῶ ἐγὼ δὲν εἶμαι παρὰ ἕνα ντυβάρι... Ἡμουνα περήφανος γιὰ τὴν ἡμουνα φίλος του καὶ τὸν ἀγαποῦσα γιὰ τὸν θαῦμα.

Στὴν ἀρχὴ καθόμασταν μαζί, ἀλλὰ, ἐπειδὴ ἐκεῖνος τόχε ρίξει σὶς δικαιοδοσίας καὶ ἐγὼ δὲν μπορούσα νὰ τὸν παρακολουθῶ, γιὰ τὴν εἶχα νὰ τρέφω καὶ τὴν μητέρα μου που ἔμενε σὸ χωριό, ἀναγκάστηκα νὰλλάξω σπίτι καὶ νὰ καθῆσασιν σὸ σπίτι μιάς γυναίκας που πουλοῦσε φρούτα. Ἐτρωγα ἐκεῖ με ἄλλους κτιστες. Ἡ κουζίνα της δὲν ἦταν καὶ πολὺ φτωχὴ, καὶ ἔβλεπα πὼς εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τὸ λίγο που κέρδιζε ἀπὸ μᾶς· ἔπειτα, γιὰ νὰμαι εὐκρινῆς,

ἦμουνα καὶ ἐρωτευμένος με τὴν κόρη της... φτωχὴ Κατερίνα... Ἐμείνα τρία χρόνια χωρὶς νὰ τῆς

φανερώνω πώς τὴν ἀγοπούσα. Ἦμωνα πολὺ φτωχὸς καὶ τὸ λίγο ποὺ κέρδιζα μόλις ἐπαρκοῦσε γιὰ νὰ συντηρῶ τὴν μητέρα μου καὶ νὰ τρέφωμαι κι' ἐγώ· δὲν ἴπανε κανένας τρέφες νὰ σφερθῶ γιὰ ἀσκατάστου... Ὅταν πέθανε ἡ καλὴ μου μητέρα ὄρχισα νὰ βάζω κἄτι τι στὴν ἀρχὴ καὶ ὅταν μοῦ φάνηκε πὼς εἶχα μαζέψῃ ὄρεκτα χημάτια γιὰ νὰ ἀνοίξω σπιτί μίλησα στὴν Κατερίνα γιὰ τὸ αἰσθημά μου.

Ὁ γάμος ἀποφασίστηκε. Ἐβλεπα πὼς ἡ Κατερίνα δὲν εἶχε καμιὰ κλίση σὲ μένα, ἀλλὰ, ἐπειδὴ εἶχε καλὴ καρδιά, ἔβλεπα πάντα νὰ τὴν κάνω νὰ μ' ἀγαπήσῃ μιὰ μέρα. Ὅπως ἦταν φυσικό, τὸ διηγήθηκα ὅλα στὸν Φίλιππο καὶ θέλησα νὰ τοῦ τὴν γνωρίσω... Τὴν συνέχεια θὰ τὴν μαυτεύετε ἴσως... Ὁ Φίλιππος ἦταν ὁμορφος καὶ χωρὶς ἴσως νὰ τὸν κἀνὴ ἐπίτηδες ἔστρελλαν τὴν Κατερίνα. Ἄ! εἶνε εἰλικρινὴς καὶ τιμιὰ κόρη ἡ Κατερίνα! μόλις κατάλαβε πὼς τὸν ἀγαποῦσε μοῦ τόπε ἀμέσως...

Ἄλλὰ, ὅπως καὶ νᾶχει, ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω ἐκείνη τὴν στιγμή! Ἦταν ἡ γιορτὴ τῆς καὶ γιὰ νὰ τὴν εὐχηθῶ, εἶχα ἀγοράσει ἕνα χρυσὸ σταυρουδάκι γιὰ νὰ τῆς τὸ κάνω δῶρο. Ἦμασταν μόνοι στὴν τραπέζα καὶ μόλις μοῦχε σερβίρει τὴν σούπα. Τρέβριξα τὸ κουτάκι μου εἶχε τὸν σταυρὸ, ἀπὸ τὴν τόση μου, τὸ ἀνοίξα καὶ τῆς ἔδειξα τὸ κόσμημα. Τότε ἀναλόγησε σὲ δάκρυα.

— Συγχώρησέ με Ἰάκωβε μοῦ εἶπε, καὶ κράτησέ το αὐτὸ νὰ τὸ δώσης σ' ἐκείνην ποὺ θὰ κἀρης γυναίκα σου... ἐγὼ δὲν μπορῶ πῶ νὰ γίνω γυναίκα σου, ἀγαπῶ ἄλλον... ἀγαπῶ τὸν Φίλιππο.

Φυσικὰ λυπήθηκα πολὺ, μὰ τι μοροῦσα νὰ κάνω, ἀφοῦ τοὺς ἀγαποῦσα καὶ τοὺς δυὸ τόσο πολὺ! Ἐκείνο ποὺ νόμιζα πὼς θὰ τοὺς κἀνὴ εὐτυχεῖς ἦτανε νὰ τοὺς παντρεύω καί, καθὼς ὁ Φίλιππος ἦταν ἀπένταρος, τοῦ δάνασα ὅλες μου τίς οἰκονομίες γιὰ νὰ ἀγοράσῃ τὰ ἐπιπλά ποὺ τοὺς χρειαζόνταν.

Παντρεύθηκα κι' ὅλα πῆγαν ἀνακατὰ στὴν ἀρχή. Ἐκᾶναν εἶνα ἀγοράκι ποὺ τὸ βάφτισα ἐγὼ καὶ τὸ ὄνομασα Κάμιλλο. Λίγο ἔπειτα ἀπὸ τὴ γέννησι τοῦ μικροῦ, ὁ Φίλιππος ὄρχισε νὰ παρεμβάλῃ τὸ σπιτί του, νὰ συγχάζῃ στὶς τοβέρνες, νὰ πίνῃ, καὶ νὰ σπαταλᾷ δεξιά κι' ἀριστερὰ τὰ χρήματα ποὺ κέρδιζε. Προσπάθησα μὲ τίς συμβουλὲς νὰ τὸν φέρω στὸν ἴσιο δρόμο... καὶ κάποτε τὸ κατασφῆνα γιὰ λίγο. Ἄλλὰ αὐτὸ δυστυχῶς δὲ βάσταξε πολὺ... καὶ ἔπειτα οἱ συμβουλὲς κατέληξαν νὰ τὸν κάνουν νὰ θυμῶνῃ... Μιὰ μέρα, μάλιστα εἶχε τὸ θράσος νὰ μοῦ κἀνὴ, ἀναφορικῶς μὲ τὴν γυναίκα του ποὺ εἶνε ἡ φρονιμώτερη καὶ τιμιώτερη γυναίκα, μιὰ σκητὴ ζηλοτυπίας... μοῦπε τέτοια λόγια ποὺ ντρέσομαι καὶ νὰ τὰ πῶ... Τότε ἔκανα ἐκείνο ποὺ ἔπρεπε νὰ κάνω! ἔπαψα νὰ πηγαινοῦ νὰ τοὺς βλέπω.

Ἐπειδὴ ὁμως αἰσθανόμουνα μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν Κατερίνα καὶ τὸν μικρὸν, δὲν ἔπαψα νὰ τοὺς παρακολοῦθῶ ἀπὸ μακριὰ. Τὸ Σαββατὸβραδὸ, ὅταν ἤξερα πὼς ὁ Φίλιππος εἶχε φύγει μὲ συναδέλφους του γιὰ νὰ πᾶν νὰ πωλῇ τὸν μισθὸ του, περιφερόμουνα μέσα στὴ συνοικία, εἰσάκα τὸ μικρὸ Κάμιλλο, τὸν ρωτοῦσα, κι' ἂν εἶχαν πολὺ φτώχεια στὸ σπιτί, δὲν τὸν ἀφήνα νὰ γυρίσῃ μὲ ἴς τσέπες ἀδιανές.

Ὅσο περνοῦσαν τὰ χρόνια, ὁ Φίλιππος χιωροτέρωνε, ἀλλὰ ἡ Κατερίνα ποὺ τὴν βοηθοῦσα, κατώρθωσε νὰ μεγαλώσῃ τὸ παιδί τῆς καὶ τώρα εἶνε ἕνας νέος ὁμορφος εἴκοσι χρονῶν, καλὸς σὰν τὴν μητέρα του.

Δὲν εἶνε ἐργάτης, ἔχει μορφωθῇ, ἔμαθα νὰ σχεδιάζῃ στὸ νυχτερινὸ σχολεῖδ καὶ τώρα εἶνε κοντὰ σ' ἕνα ἀρχιτέκτονα ποὺ κερδίζει ὄρεκτα.

Ἄ! εἶνε καλὸ παιδί ὁ Κάμιλλος γιὰ τὴν μητέρα του. Ἀπὸ δυὸ χρόνια τώρα, ὅταν καμιὰ φορὰ συναντῶ τὴν Κατερίνα στὸ μπάρτο τοῦ παιδιοῦ τῆς ποῦνε στολισμένος σὰν κύριος, τὴν βλέπω πολὺ ἀλλαγμένη, χαρούμενη, κι' αὐτὸ μοῦ ζεσταίνει τὴν καρδιά.

Χθὲς τὸ βράδυ συνήνησα τὸν Κάμιλλο καὶ ἔμαθα πὼς τὸν στέλλουν νὰ κἀνὴ τὴν θητεία του στὶς ἐπαρχίες.

Ἄ!... πέρασα μιὰ νύχτα πολὺ ἀσχημῆ... Νὰ λείψῃ ὁ μικρὸς πέντε χρόνια μακριὰ ἀπὸ τὴν μητέρα του; νὰ τὴν ἀφήσῃ χωρὶς πόρους μὲ μόνο προστάτη τὸν πατέρα του, τὸν μεθυστάκα... ἦταν φρικῶδες... Σκεφθῆτε, πάτερ μου, εἴκοσι ἐτῶν προοπάθειος τῆς δυστυχισμένης αὐτῆς γυναίκας νὰ πᾶνε χαμένες γιὰ μιὰ στιγμή, ἀπὸ μιὰ ἀνοησία τῆς τύχης!

Τὸ πρῶτὸ ἡμωνα γερασμένος κατὰ εἴκοσι χρόνια ἀπὸ τὴν λύπη μου, μὰ τι νὰ κάνω ἔπρεπε νὰ πάω στὴν δουλειά μου.

Μόλις ἀνέβηκα τὴν σκαλοσά, αἰσθάνθηκα νὰ μὲ χτυπᾷ κάποιος στὴν κἀτέη. Ἦταν ὁ Φίλιππος!... Δὲν ἐργαζότανε πῶ παρὰ ἀπὸ ἰδιοτροπία καὶ εἶχαν ἔλθει νὰ δουλέψῃ ἐκείνη τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ κερδίσῃ κἄτι τι γιὰ νὰ πᾶν νὰ πωλῇ.

Εἶχα νὰ τὸν δῶ πολὺ καιρὸ καὶ μὲ κόπο τὸν ἀνεγνώρισα. Ἀπὸ τὸ ποιοτὸ καὶ τὴν κραυγαλὴ εἶχε γίνῃ ἐρεῖπιο.

— Ἐ! λοιπόν, τοῦ εἶπα, τὸ παιδί φεύγει γιὰ τίς ἐπαρχίες.

— Ὑστερα; μ' ἀπίντησε μὲ μιὰ φωνὴ βραχνή, μήπως καὶ σὺ θὰ μὲ ζαλήσης σὰν τὴν Κατερίνα; θὰ κἀνὴ τὴν θητεία του, ὅπως ὅλος ὁ κόσμος... Διάβολε! Σέρω καλὰ τί τοὺς διαβολίζεις καὶ τοὺς δυὸ, τὴν Κατερίνα καὶ τὸν Κάμιλλο... Ἄν ἦμωνα πεθαμένους, δὲν θάφηνε... μὰ τόσο τὸ χειρότερο γι' αὐτοὺς! Εἶμαι ἀκόμα γερός καὶ ὁ Κάμιλλος δὲν εἶνε γυιὸς χήρας!

— Γυιὸς χήρας!... Ἄ! κύριε ἀββᾶ, γιατί νὰ πῇ τὴν λέξι αὐτὴν; Ἡ κακὴ σκέψη μοῦρε ἀμέσως στὸ μυαλό, καὶ δὲν μάφηκε.

ὅλο ἐκείνο τὸ πρῶτὸ ποὺ δούλευα πλάι μ' αὐτὸν τὸν δυστυχεῖ Φανταζόμουνα τι θὰ τραβοῦσε ἡ φτωχὴ Κατερίνα, ὅταν δὲν θάχε πῶ τὸ: αἰδί τῆς γιὰ νὰ τὴν προσταεῖν καὶ νὰ τὴν τρέμῃ καὶ θάμνη ὀλομόναχῃ μ' αὐτὸν τὸν ἔλειον μεθυστάκα... Εἶχαν χτυπήσει εἰ ἐνδεκα καὶ ὄλοι οἱ ἐργάται εἶχαν κατεβῇ γιὰ νὰ γᾶνε. Εἴχαμε μένει τελευταῖοι, ὁ Φίλιππος κι' ἐγώ.

Τὴν ὥρα ποὺ ἐτοιμαζότανε νὰ κατεβῇ κι' ἐκείνος τὴν σκόλα, μὲ κῦταξε κολῶ-καλὰ καὶ μοῦπε σαρκαστικά.

— Βλέπεις μὲ βαστοῦν καλὰ τὰ κόσσα. Ὁ Κόμιλλος δὲν ὑπόρχει ἔλλις νὰ γίνῃ γοήγορα γυιὸς χήρας!

Τὸ αἴμα μου μοῦρε στὸ κεφάλι, θόλωσαν τὰ μάτια μου... ἄρπαξα μὲ τὰ δυὸ μου χέρια τίς ἄκρες τῆς σκόλας, ποὺ κατῆβαινε, καὶ μὲ ἔνα δυνατὸ κούνημα τὸν ἔκανα νὰ πέσῃ στὸ κελῶ...

Ἐμῖνε «στὸν τόπο» καὶ τὸ νόμισαν γιὰ τυχαῖο, ἀλλὰ τώρα ὁ Κάμιλλος εἶνε γυιὸς χήρας καὶ δὲν θὰ φύγῃ...

Νὰ, τί ἔκανα πάτερ μου καὶ τί ἤθελα νὰ πῶ σὲ σᾶς καὶ στὸν καλὸ θεῶ. Μετανοῶ καὶ ζητῶ συγχώρησι... Ὁ θάνατος αὐτὸς ἔκανε εὐτυχημένα τὰ δυὸ ὄντα ποὺ ἀγαποῦσα περισσότερο κ' ἀπὸ τὴν ζωὴ μου! ἡ χαρὰ ποὺ θὰ αἰσθανόμουνα, ἂν τοὺς ἔβλεπα εὐτυχισμένους θάταν τόσο μεγάλη ποὺ θὰ μ' ἔκανε νὰ μὴ μετανόησω πῶ γιὰ τὸ ἐγκλημά μου... Γιὰ νὰ τὸ ἀποφύγω αὐτὸ, θὰ φύγω γιὰ τὴν Ἀμερικὴ. Γιὰ ἐξίλειωσι... νὰ πάρτε πάτερ μου, τὸ χρυσὸ σταυρουδάκι ποὺ ἡ Κατερίνα μοῦ ἀρνῆθηκε, ὅταν μοῦ ὁμολόγησε πὼς ἀγαποῦσε τὸν Φίλιππο. Τὸ φύλαξα πάντα, γιὰ ἀνάμνησι τῶν μόνων εὐτυχῶν ἡμερῶν ποὺ εἶχα σ' ὅλη μου τὴν ζωὴ... Πάρτε το καὶ πωλίστε το... τὸ χεῖμα ποὺ θὰ κἀρες ἄς εἶνε γιὰ τοὺς φτωχοὺς.

Ὁ Ἰάκωβος σηκώθηκε ἄραγε συγχωρημένος ἀπὸ τὸν παπᾶ Φαμπέ;

Ἐκείνο ποὺ εἶνε βέβαιο, εἶνε πὼς ὁ γέρο-παππᾶς δὲν πούλησε τὸ χρυσὸ σταυρουδάκι. Ἀφοῦ ἔβαλε τὴν ἀξία του εἰς χεῖρῃ μα στὸ κοντι τῆς ἐκκλησίας, κρέμασε τὸ κόσμημα σὰν «φιέρωμα» στὸν βωμὸ τῆς Παρθένου, ὅπου πηγαινε συχνὰ καὶ προσεύχεται γιὰ τὸν φτωχὸ χῆστιν. Μετάφ. Διεν Ν. Καλλάκη

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Στὴν Κίνα, ὅταν συναντήσης ἀνθρώπον, καὶ θέλῃσεις νὰ τὸν χαιρετήσης βγάζοντας τὸ καπέλλο σου, σημαίνει ὅτι θέλεις νὰ τὸν ἀποψῆς.

Ἡ ἀρχαιότερη ἐπιστολὴ τοῦ κόσμου βρίσκεται στὸ Βρετανικὸ Μουσείο. Ἄν καὶ ἔχει γραφῆ πρὸ δεκατριῶν αἰῶνων ἐν τοῖσις διατηρεῖται θαυμάσια. Εἶνε γραμμένη μὲ λατινικοὺς χαρακτῆρας, καὶ περιγράφει ἐν ὀλίγοις τὴν ζωὴν τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ραμέσεως τοῦ Βου.

Κατὰ τελευταίαν στατιστικὴν στὴν Ἀγγλίαν γέρφονται 2.186.000.000 ἐπιστολαὶ τὸ χροῖον.

Μεταξὺ τῆς Μαγαδασκάρης καὶ τῶν Ἰνδιῶν ὑπάρχουν 16.000 νῆσοι, 600 ἐκ τῶν ὁσίων εἶνε ἀκατομήρια.

Τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς Γερμανίας ἔχει ἐλαττωθῆ κατὰ 40 0/0 ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ πολέμου.

Εἰς τὴν περιοχὴν Ἰνδολλὰ τῆς Ἀφρικῆς δὲν ἔχει βρέξει ἀπὸ δέκα ἐτῶν.

Τὸ σπανιότερον γραμματισμόνον τοῦ κόσμου εἶνε τῆς Ἀγγλικῆς Γουίνεας καὶ κοστίζει 500 λίρες. Ἐν ἄντιπουν ἀδισὺ κατεῖχε ὁ τῆς βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδος Ζ'

Εἰς τὰς Ἦν. Πολιτείας ζοῦν ἀκόμη 200.000 Ἰνδοί, εἰς δὲ τὴν Ν. Ἀμερικὴν περὶ τὰ δέκα ἑκατομύρια.

Ἡ Γερμανία ἐπλήρωσε μέχρι τοῦδε εἰς ἀποζημιώσεις τοῦ πολέμου, εἰς χεῖμα καὶ εἰς εἶδος περὶ τὰ 50 ὀδοκατομύρια χρυσὰ μάρκα.

Ἡ νῆσος Ἐλιγολάνδη τείνει πρὸς τὸν ἐξαφανισμόν τῆς. Ἐχει ἐλαττωθῆ κατὰ ἐννέα δέκατα κατὰ τὰς τελευταίας ἑκατομύριας.

Τὸ μεγαλύτερον βιβλίον ἐδοξασται εἰς τὸ Ἀγγλικὸν μουσεῖον καὶ ἔχει ὕψος 175 ἑκατοστῶ.

Ὁ ἐθνικὸς πλοῦτος τῆς Γερμανίας ὑπελογίζετο εἰς 300 ὀδοκατομύρια πρὸ τοῦ πολέμου. Σήμερον μόλις υπερβαίνει τὸ ἥμισυ.

Ὁ ὑψηλότερος ἀνθρώπος ποὺ γνωρίζουμε εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους ἔχει ἀνάστημα 2 μ. 78.

